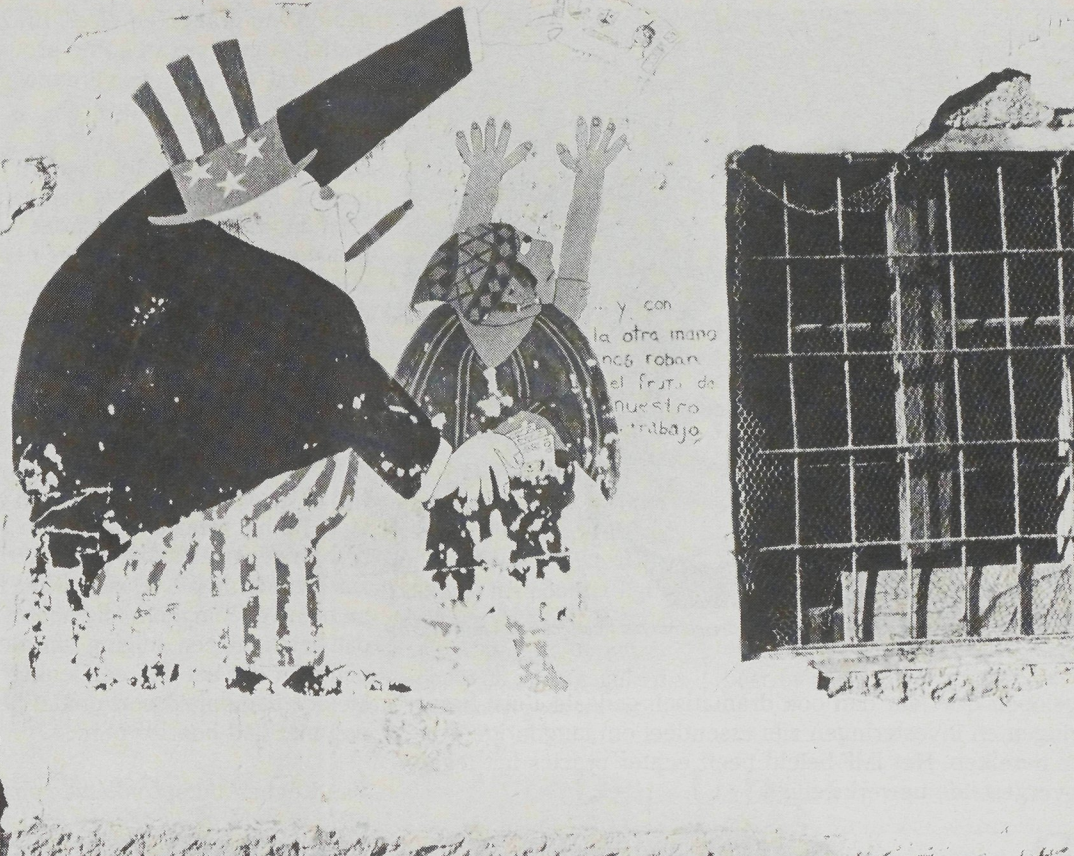

TIENDA

Los Capitalistas: „De kapitalisten lenen ons geld met de ene hand... en met de andere hand beroven ze ons van de vrucht van onze arbeid”

De IMF-programma's hebben veel landen in grote problemen gebracht. In de Dominicaanse Republiek, Ghana, Egypte, Turkije, Nigeria, Bolivia, Marokko en Peru ontstaan binnenlandse onrusten als gevolg van bezuinigingen op eerste levensbehoeften.

Eén van de critici van het IMF is ongetwijfeld de Argentijnse president Raúl Alfonsín. Hij weigerde aan de IMF plannen mee te werken. Door de enorme inflatie waren de reële lonen al flink gekelderde. Er heerste nog steeds onrust. Het overheidstekort was al in een half jaar teruggebracht met ongeveer 5 procent. Verdere bezuinigingen zouden een aanslag betekenen op de gezondheidszorg. En dát wilde Alfonsín niet voor zijn rekening nemen. Hij wenst het IMF-programma niet ten koste te laten gaan van behoud van de democratie en rechtvaardigheid.

Hij schreef aan het IMF: "Schuldenlanden kunnen hun binnenlandse politiek niet ondergeschikt maken aan de eisen van hun crediteuren. Zij zullen alleen dan in staat zijn om hun schuldenverplichtingen na te komen als zij programma's uitvoeren die hun ontwikkeling bevorderen en niet door formules te accepteren die van buitenaf worden opgelegd. Het doet er niet toe welke druk op ons wordt uitgeoefend om recepten van recessie te accepteren, wij zullen nooit de schuld betalen met de honger van ons volk."

Argentinië maakt zich geen zorgen over het dreigement van het IMF dat niemand ze nog een lening zal willen verschaffen. Als het land er niet in slaagt de rente te betalen voor er drie maanden verstreken zijn, dan zullen de banken ze wel nieuwe leningen moeten verschaffen zodat ze de rente alsnog kunnen betalen. Doen de banken dat niet, dan zien zij hun winst met zo'n twintig tot veertig procent dalen. En daar zullen de aandeelhouders niet blij mee zijn. Op papier en in de boeken lijkt dit beeld er aardig uit te zien, maar in werkelijkheid is er geen sprake van een goede positie voor de banken als lening op lening wordt gestapeld om de rente te voldoen.

Zelfs de Amerikaanse centrale bank (de Fed) werkt daaraan mee. Maria da Conceição Tavares over dit boekhoudkundig spelletje: "Met zulke interventies van de Fed wordt de fictie van de bankwinsten in stand gehouden. Terwijl men eigen-

lijk tegen de banken zou moeten zeggen: die winst op leningen aan ons? Vergeet die maar. Jullie rekenen bij je vermogen de uitstaande leningen? Die zijn nog maar de helft waard."

IMF-critici hielden vol dat een bezuinigingsbeleid nooit goed kan zijn voor een land dat juist meer moet kunnen exporteren en economisch moet groeien om ooit in staat te zijn de schulden af te betalen. Deze kritiek werd door vooraanstaande economen nauwelijks gedeeld. Investeren is zeker nodig, maar allereerst moet de binnenlandse economie weer op orde komen, zo meenden zij.

De *Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank*, de belangrijkste ontwikkelingsbank van Latijns-Amerika, liet in haar jaarverslag onlangs een ander geluid horen. Volgens de Volkskrant verbaast de bank zich er over dat de schuldenlanden er überhaupt nog in geslaagd zijn een deel van hun schuld af te lossen. "De rentelasten zijn de afgelopen jaren immers verviervoudigd tot 37 miljard dollar."

Bovendien vindt de bank dat de schuldenlanden "goede redenen hebben om zich te verzetten tegen de economische politiek die het IMF oplegt." Het IMF-beleid is namelijk bedoemd te mislukken. De inflatie is alleen maar aangewakkerd en de vooruitzichten voor economische groei op lange termijn zijn ondermijnd.

Het probleem is, zo constateert men bitter, dat westerse banken nauwelijks nog genegen zijn hun geld aan ontwikkelingslanden te lenen. En dat was onder andere de bedoeling van de IMF-programma's: de kredietwaardigheid te herstellen. Alle bezuinigen en aanpassingen lijken dus voor niets te zijn geweest.

Waar is het dan precies misgegaan? De Volkskrant's Michèle de Waard hierover: "De IMF-strategie is gericht op radicaal snijden in de binnenlandse consumptie en stimulering van de export. Het gevolg is binnenlandse schaarste waardoor de prijzen omhoog vliegen. Ook schrijft het fonds een krapgeldpolitiek voor, die echter in combinatie met hoge inflatie de rente opdrijft. Vooral de kleine ondernemers worden hierdoor getroffen, omdat zij geen nieuwe leningen meer kunnen aangaan.

De binnenlandse investeringen in Latijns-Amerika zijn de af-